

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Bodite apoštolje dobrega tiska.

Kakšno hrano uživamo, takšne je naše zdravje. Če je pri teli tak, koliko bole je to pri duši. Če dobro čteš, dober ostaneš, če slabo čteš, se pokvariš, kakoli si dober. Ki guči, ka te pa te list nema nikaj slaboga na sebi, a cerkev ga za slaboga drži, takši človek je prišo že dol z dobre poti. Teliko so že pametni izdajatelje slabih časopisov, ka včasih tudi kaj dobrega prinesejo njihovi listi, ka včasih celo od vere prijazno pišejo. Zakaj tak? Naj bi preslepili svoje čtevce. Če bi v vsaki številki napadali vero, bi vnoji list nazaj poslali. Zdaj pa künšno tak delajo, ka se pač poslužujejo tistoga, ka čtevci radi majo, a večkrat pa vdarijo po veri, po duhovnikaj, po krščanskih navadah i tak pomali odvrtaajo svoje čtevce na slaba pota. Največkrat pa takši slabi listi po svojih pripovedkaj, povestih napelajo čtevca na slabo. Lübezen blatna se opisava tak fino, — i z takšim smehom včasih čista lübezen, — da se čista zgnüši čtevci, blatna pa zlübi. Takši časopisi so vuk v ovčjoj koži.

Ne čüdivamo se zato, če Kristušovi namestniki, sveti Öčevje tak ostro karajo pred slabim tiskom i tak vroče se zavzemajo za dober tisk. Oba syetiva Öča, Pij X. i tüdi XI. sta povdarjala: „da je prva moč na sveti vera, a drüga največša moč je pa tisk.“

Zato je Cerkev od svojega začetka naprej skrbno čuvala, da njeni verniki slaboga nikaj ne čtejo, nego nasprotno, da se širi dobro čtenje. Predga se pozabi, sadovi pobožnosti, misijonov se ohladijo i porazgübijo, a ta mala čarna črka pa ostane vsikdar i vsikdar predga i vsikdar glasno i kvari slabo čtenje, po blagoslovi, po misijoni, po pobožnosti.

Že leta 325. po Kristušovom rojstvi pri prvom cerkvenom zbori v Niceji so zbrani püšpecje prepovedali svojim vernikom čteti Arijove knjige, ki je tajio Kristušovo božanstvo, i s svojim navukam podkopao Kristušovo vero i neštete odrtgao od kat. Cerkve.

Francoski minister, Komb, je priznao, da je edno štrtino Francozov slab tisk spravo od vere. Kak se je začeo širiti slab tisk, je začela vera pešati. Toisto opažujemo v našem kraji. V šterih familijaj ne čtejo krščanskih časopisov, nego mlačne, celo veri sovražne, v tistih družinaj nega več krščanskoga življenja, v tistih se ravna vse po modi i šegaj sveta, ne pa več po božih i cerkvenih zapovedaj.

Že poganje so spoznali, kaj pomeni za državo čtenje, puno vere ali nevere. Stari grčki modrijan Plato je pravo, da je največša nesreča za državo, če državljani ne priznavajo Boga. Ne priznavajo ga pa, če njim iz src iztrga vero v njega slabo čtenje. Rimski govornik, Cicero, je glasno povdarjao, da je podloga zakonom strah boži. Ne morejo se pa zakoni poštvati, če državljanom slabo čtenje vzeme strah boži, to je strah greha se ogibati, Boga ne žaliti.

Dnesden se nedopovedljivo število časopisov tiska den za dnevom; nešteti milijoni slabih časopisov pridejo den za dnevom v roke ljudem. Ve so že stroji, šteri na vüro jezere komadov natiskajo, i kde dela več strojov, se edno vüro na milijone te golazni spravi na svet, da pogübijo nepazlive duše.

Ki lübi svojega bližnjega — i ga je po božjoj zapovedi dužen lübiti, — tisti ne bode z ramami migao, če vidi ali dozna, da njegov prijateo čte slabe časopise ali knjige. Če bi svojega bližnjega vido v nevarnosti, ka ga zgrabi vuk ali medved, ka ga

piči čemerna kača, nebi li kričao na njega, naj pazi? O pa keliko bole nevaren je slab časopis, šteri neopaženo raztrga siromaškoga bližnjega dušo i zagivta. Zato tembole more v lübezni goreti, da toga svojega brata dušo reši pogübljenja nevarnosti. Reši jo pa tak, če, kak sv. Pavel apoštol piše po sv. Dühi: opominaj i prosí, se njemi vidi ali ne vidi, — če bode svojega bližnjega opominao na nevarnosti, štere njemi protijo od slaboga čtenja i če njemi bode priporočao dober časopis. Naj se nišče ne boji tü zamere. Ki se zamere boji i zato opüsti priporočanje dobrega lista, je ne krščenik, je bojazlivec, ki se sramüje Boga spoznati pred svetom. Zato se ga bo na sodni den tüdi Kristuš sramüvao za svojega prijatela spoznati, kak je to jasno i glasno povedao. Sovražnik je ne bojazlivec, je ne strašlivec! Sovražnik hodi okoli kak oroslan. Ti bi pa hodo okoli kak boječe pišče, štero se na najmenši glas ropota zosaga i skriči pa se skrje pod peroti kokvače? Junaki bodite, ve ste pa Kristušovi vojaki, Kristušovi, ki je v oči gledao vsem sovražnikom i vse junaško premagao.

Sveti Augüstin se tečas ne povrno, dokeč ne začeo čteti dobrih knjig, predvsem sv. Pisma. Sv. Ignacija Lojolskoga je čtenje življenja svetnikov spremenilo iz oficira v redovnoga predstojnika i velikoga svetnika, ki je po svojoj družbi že milijone düš rešo. Neštete milijone mladine je obdržao na pravoj poti i rešo pogübe sv. Ivan Bosko z dobrimi knjigami i listi. Prvo njegovo delo je bilo nastaviti kat. tiskarno i po njej širiti navuke bože. Sv. Francišek Saleški, ki je na jezere kalvincov povrno v Švici, je naleküvao dobre knjige pred njihova hišna vrata, ar so njegovih predg ne šteli poslušati, i tak je pripelao zgüblene ovce nazaj k Dobromi Pastiri.

Pokojni papa Pij X. so v Veneciji, kde so bili nadškofo i kardinal, ustanovili katoličansko tiskarno i v njej začeli izdavat za obrambo kat. vere časopis z naslovom: „Obramba“. Pri toj priliki so povedali sledeče znamenite reči: „Želem, da te list pride v vsako hišo i če bi bilo potrebno, da rešim njegov obstoj, sem pripravljen tüdi svoj kardinalski križec i kardinalsko obleko zastaviti za njega.“

I tebi se mili dati mesečno dva dinara za krščanske Novine i en dinar pa 25 par dati za M. List, k šteromi dobiš ešče brezplačno kalendar Srca Jezušovoga? Se ti mili to dati za krepitev tvoje düše te, gda se ti ne mili zdavati ta vnojo vekše svote za tobak, ki ti vničavle zdravje i za alkohol, ki ti pogübla dušo, telo i vrednost? Pomisli, kakše postopanje je to?!

Mislite, da bi delali naši gospodje brezplačno pri Novinaj i Marijinom Listi, da bi žrtvüvali svoje dneve i noči za to teško delo, če se nebi šlo za vaše zveličanje, za vaše vekvečno i vremenitno dobro? Mislite, da bi sveti Öča španjoijski grofi, kda njim je ponüjao veliki dar za krasen kelih, odgovorili, ka rajši naj to da za dober tisk, če ne bi spoznali po Kristušovom navuki, da je ravno širjenje katoličanskoga tiska dnesden edno najbolje potrebno apoštolsko delo? I ti nebi stopo v te šereg apoštolov, ki širijo dober tisk, ki hrepenijo po vsikdar vekšem narastki kat. listov? Ne bi si vüščo za večnost neskončno plačilo, štero dobijo od dobrega Pastira po smrti, ki so čteli i širili samo dobre liste? Stopite vsi v te šereg i postanite naročniki v prvoy vrsti našega dob-

Izjava vlade Dragiša Cvetkoviča.

V notrašnjjoj politiki: Sporazum s Hrvati.

V zvünešnjjoj politiki: Mir na vseh mejah.

Senat i narodna sküpsčina sta vladno izjavo sprejela z navdüšenim odobravanjom.

Izjava kraljevske vlade, ki jo je 16. februara 1939 na seji narodne sküpsčine i senata prešteo ministrski predsednik i notrašnjji minister Dragiša Cvetkovič, se glasi:

„Gospodje poslanci! Kraljevska vlada, šteroj mam čast predsedovati, sa je sestavila z najvišjim poslanstvom, da se loti utrjevanja i ureditve naših znotrašnjih razmer, da pripravi ureditev tistih pitanj, ki so pogoj za to ureditev, i da poleg toga zbere vse lüdske sile, ki so se dosegamao jalove zapravale v medsebojnem trenji i da je v trajnom notrašnjem miri ponüca za graditev tiste državne politike, ki bo porok popunoga mira v državi, gospodarskoga blagostanja i varnosti pa mira na mejah.

Na toj poti je edno izmed glavnih pitanj brez dvojbe ureditev razmer v naziranji, ki obstojijo že 20 let pri bratih Hrvatih o osnovnih pitanjih naše državne politike. Stojec na načeli, da se morajo med nami stvoriti trajni, bokši i trdnjši odnosi glede sodelüvanja v državnom življenji na fundamenti popune vednakopravnosti, i upoštevajoč pri tom važna dejstva naše zgodovinske preteklosti, misli kraljevska vlada,

da mora biti sporazum s Hrvati njena jasna i odločna politika.

Zato morajo biti že priprave za to veliko pot že takšega značaja, da bodo odločno püstile na stran vse metode preteklosti, ki so to najvažnejše notrašnjedrjavno pitanje z različnim taktiziranjem oddalile od njegove prave ureditve.

Kraljevska vlada misli, da se more na toj poti stvoriti močen fundament za usmeritev naše znotrašnje politike. Kraljevska vlada žele, da se v ozračji sküpnoga bratskoga razumüvanja i strpnosti lotimo urejanja te zgodovinske naloge. Ali ravno zavolo njenoga velikoga pomena i kočljivosti, se moramo vsi zavdati, da se morajo avtoriteta države, javni i socialni red, varnost imetja i red v upravi v celoti ohraniti.

V svojoj gospodarskoj i finančnoj politiki

bo kraljevska vlada posvetila vso svojo pozornost tomi, da se smotrno i po načrti zagotovijo najugodnejši pogoji, tak gmotni, kak tehnični i düševni, za kem bogši gospodarski napredek v državi, tak da bo postopno diferenciranje našega gospodarstva i bogša izraba naše možnosti pripomogla k splošnomi povzdigi lüdskoga blagostanja i gospodarske neodvisnosti. Stojimo brezpogojno na stališči, da je proračunsko ravnotežje osnova i fundament dobrih državnih financ. Kraljevska vlada bo pri tom upoštevala plačilno moč prebivalstva i pravilno razdelitev bremen. Še posebi bo pa posvetila pazko javnomi krediti v državi i zbogšanji pogojev za razvoj narodnoga varčevanja, pa bo zagotovila trdnost naših penez.

roga tiska, Novin i Marijinoga Lista, šteriva se štampata za vas doma i v tujini i če morete tüdi drüge katoličanske liste si naročite.

Na delo za naš dober tisk. Vsaki v svojem srci bo noso plačilo za naročitev i širjenje našega dobrega tiska, v lastnom srci bode noso plačilo v zagotovitvi Bože reči: „Ki me odičijo, večno življenje zadobijo.“

V zvünešnje-političnom pogledi bo kraljevska vlada nadalüvala dozdašnjjo politiko z istim prizadevanjom i v istoj meri, s cilom ohranitve mirü i politične okrepitev naše države. Kraljevini Jugoslaviji se je v zadnji peti letaj, pod vodstvom kraljevskoga namestništva, posrečilo s trajnov i tvornov politikov dosegni z vesilami i vsemi sosedomi tesnejše prijateljske stike. Uspehi zadnji let dokazüjejo, da so bile poti, štere si je začrtala zvünešnja politika Jugoslavije za dosego mednarodnoga sporazuma, prave. Zato je bilo v težki mednarodni politični časaj zmerom možno, držati se smeri, ki je pokazala, da žive kraljevina Jugoslavija z vsemi državam v dobrom i vrejenom razmerji. Naloga naše zvünešnje politike bo tüdi v bodoče v tom, da bo skrbno čuvala že pridoblena prijateljstva, da bo vse dobro razmerje negovala i je izgradila v najbogšom smisli. Kraljevska vlada je osvedočena, da bo za takši svoj program deležna podpore javnosti i podpore te zbornice, ka je neobhodno potrebno za uspeh dobre državne politike, i da bo pri požrtvovalnom deli v toj smeri deležna visokoga zavüpanja kraljevskoga namestništva.“

Ka pravi Srb, ki je vüjšo z komunistične vojske v Španiji.

Siniša Timotijevič, komunist, Srb iz Jugoslavije, je šo pomagat rdečim v Španijo. Prišo je nazaj potr, ne v teli, nego v düši nad tistimi grozotami i krivicami, štere so tam delali rdeči. Sam priznava, da so to ne lüde, to je banda razbojnikov. Nazadnje iz ogorčenoga srca izjavlja:

„Toda, ka se mené tiče, sem dosta vido i dosta razmo. Preveč je toga, kak da bi mogo pozbati na vse to i da bi mogo dobiti nazaj moje nekdašnje osvedočenje. Iz rdeče Španije se vračam s osvedočenjom v srci, da je komuntzem največša nevarnost, štera grozi človeštvi i odsehmao bo moja jedina naloga, — moja, ki sem blo član rdeče brigade v Španiji — da se borim proti rdečim, naj bodo tej ali oni.“

Naj toga povrnjenoga komunistična reči odprejo oči vsem zapelanim.

Predsedstvo v narodnoj sküpsčini z odbori zvoljeno.

Za predsednika narodne sküpsčine je zvoljeni Milan Simonovič, bivši minister, za prvoga podpredsednika Mihelčič Alojz, župan mesta Celje, nar. poslanec, za ostaliva dva pa Pozderac Nurija, poslanec z Bosne i tretji dr. Dragan Damič. Zvoljeni so tüdi štirje sküpsčinski odbori, v imunitetnoga tüdi g. poslanec Bajlec.

Država küpi za konjušnico posestvo pri Pragerskom.

V te namen je finančni minister odobrio 1.200.000 Din. Konjušnica na Ponovičeh na Kranjskom se tak raztegne tüdi na Štajersko. Ne bi škodilo, če bi prestopila tüdi bregü Müre i k nam prišla.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovclh, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2.50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na sküpnj naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisli se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže Poslano med tekstom vsaka reč 2 D. mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsaka reč 1.50 Din.

Nedela

v posti prva.

Te je Duh Jezusa pelao v pustino, da bi ga vrag skušaval. I gda se je posto štirideset dni i štirideset noći, teda je zagladio. I pristopivši skušavec pravo njemu je: „Če si Sin boži, povej, naj eto kamenje krüh postane.“ On je odgovorio: „Pisano je: „Naj ne žive človek samo od krüha, nego od vsake reči, štera shaja z božih vüst“. Potem ga vrag vzeme s sebov v sveto mesto i ga postavi na vrh cerkve i njemu pravi: „Če si Sin boži, vrži se doli, ar je pisano: Svojim angelom bo za te zapovedao i na rokaj te bodo nosili, da z nogov ne zadeneš v kamen.“ Jezus njemu je pravo: „Pisano je tudi: Ne skušavaj Gospoda, svojega Boga!“ Znova ga vzeme vrag s sebov na kroto visiko goro, njemu pokaže vsa kralstva sveta i njih diko i njemu pravi: „Vse to ti dam, če predmé spadneš i me molíš.“ Teda njemu veli Jezus: „Poberi se, šatan, ar je pisano: „Gospoda svojega Boga molí i njemu samomu služí.“ Teda ga je vrag ostavo, i glej, angelje so pristopili i njemu dvorili. (Mat. 4, 1—11).

Kakši duh pa je odpelao Jezusa v puščavo? Brezi dvojbe Sv. Duh. Zakaj se je dao Kristuš izkušati? Da nam da zgled, kak naj se obnašamo v skušnjavi.

Hüdi duh je Evo v raji najprle skušao s poželjnostjov: „Zakaj ne jeta od toga dreva?“ Potom s prevzetnostjov: Kak Bog bodeta, i tretjic z lakomnostjov: „Spoznala bodeta dobro i hüdo“, kak če bi njima pravo, da bodeta mela vse dobro, a proti hüdomi se bodeta znala boriti.

Ravnokat skuša hüdi duh Zveličara. Pri Evi je zmagao, tu je premagani. Skuša Zveličara s poželjnostjov: „Povej, da to kamenje postane krüh!“ i z prevzetnostjov: „Če si Sin boži, vrži se doli!“ na konci z lakomnostjov: „Vse to ti dam!“

Ali bi pa bio greh, če bi Zveličar spremeno kamenje v krüh? Nel Toga tudi hüdi duh ne nameravao. On je šteo samo v Gospodi zbuditi neredno poželenje po jeli. Boža vola je, da se Zveličar posti. Želeti jesti, gda je post, pa postane lahko močno poželenje. Meso jesti je ne greh, a želeti i jesti ga v petek je greh.

Kristuš šatana šče zmagati s poniznostjov i ne z oblastjov. Zato se zazava na izrek sv. pisma i se ne poslužuje ešče svoje bože oblasti, čiravno bi se lahko. Zednim pa nam davle lepi navuk, da je na sveti krüh ne vse, da je važnejše tisto, ka hrani dušo i duha.

V drugoj skušnjavi je hüdi duh vzeo Kristuša sebov na vrh cerkve. Šatan je pri prvój šteo zvedeti, ali je Kristuš Sin boži. A Kristuš se njemu je ne razodeo.

Zato je hüdobec zdaj prišo z vekšov skušnjavov. Postili so se tudi farizeji, a pri tom so bili puni gizde. Ostro, spokorno življenje je ešče ne dokaz svetosti. Težkejša kak skušnjava z poželjnostjov, je skušnjava z nadutostjov. Pelao je hüdi duh Gospoda v sveti kraj; tudi sveti kraj, cerkev, ne varen pred skušnjavov. Pelao ga je gori na vrh cerkve; tak šatan v skušnjavaj vsikdar zapela na višino, odkec potem sune žrtev v globočino.

Hüdi duh tudi zdaj šče nikaj ne dosegnó i zvedo. Nastopi z tretjov skušnjavov. Pokazao je Gospodi dežele i kralstva sveta pa njemu vse ponüdi, če ga molí.

V prvój skušnjavi je hüdi duh skušao Zveličara v tom, v čem se včasí tudi pobožen človek pregreši: v nerednom poželenju po jeli. V drugoj skušnjavi

Dragi bratje i sestre!

Približavle se čas, da napravimo račun z našimi dušami i se zmirimo z našim Gospodom Jezušom Kristušom, z našim Odršenikom, ki je dao življenje za nas. Za to veliko dobroto njemu darüjmo svoja srca i sprimimo njegovo sveto Telo k sebi tü v hladnoj tujini. Pozavlem vas bratje i sestre v Kristniši, pridite 19. marca v Tigy k sv. spovedi. Pridejto veleč. g. Camplin, naš izseljenski duhovnik. V Tigy pridejo že 18. marca večer i ki so blüzi, se lejko že zvečer spovejto, da njim bo drugi den ležej. Pridite v kem vekšem številu. Ne odvajajte, zato ka ne vemo, kda nas čaka zadnja vöra. Naj se vam ne mili tisti krajcar, ka ga na toj poti potrošite, ve vam lübi Jezus vse bogato povrne po drugoj strani. Ne mejte izgovora, ka vas gospodar ne püsti. Že naprej ga prosite i njemu povejte, da naj vas 19. marca püsti v Tigy, kde bo slovenska sv. spoved. Poromajmo vsi, ki smo v okolici te den v Tigy, kde nas bodo naš izseljenski duhovnik z veseljom čakali. Pokažimo, da smo, čeravno v tujini, še vedno deca svete Matere Cerkve.

Vojaška pisma.

Za časa svetovne bojne sam podpisani meo najtesnejše zveze z našimi dečki i moží vojaki, pa njihovimi domačimi. Podlaga te zveze so bile Novine. Tak računam, ka je do desetjetero teh pisem priromalo k meni i od mene na bojišče i v razne špitale. Nešterne teh pisem smo svoj čas že objavili i teh nemam več; vnože sem pa ešče ohrano. Naj obüdim staro lübezen med Novinami i teh urednikom pa našimi bivšimi vojaki, naj spietena nit lübezni nas veže k večnosti i tam vse združí i naj ostané spomin te lepe lübezni, sam se odločo, da v Novinaj bar kratko objavim nam dospela vojaška pisma. Naj se po njih zbudíjo v bivših vojakaj žalostno — veseli dogodki i junaški čini bojišče, v drugih pa, ki neso se bojüvali, poštüyanje do borcov. I da majo družine v življenju ostalih en spomin na strašne dogodke svetovne bojne, pošlem po objavi tistomi ali tistoga družini pismo ali karto domo. Če pa že zemla, tuja, ali domača pokriva njihovo telo, naj zbudíjo ti spomini goreče molitve živih za pokojne. Jaz pa se bom vsako nedelo, dokeč do te objave trpele, spominao pri svetój meši ustih vojakov, živih i pokojnih, z šterimi sem meo zveze v svetovnoj bojni. Naj nas dober Jezus združí v lübezni na zemí i ednok pri sebi v večnoj domovini, gde nega bojov, nego kralüje večni, blaženi mir.

Prvo vojaško pismo, štero objavim, je vojaka Jerič Ivana, ki kak duhovnik goreče pase Gospodovo čredo v Tüničci.

KLEKL JOŽEF,
urednik Novin.

navaja Gospoda v nadütost, s šterov grešijo tudi dobri lüdje, ki večkrat delajo dobra dela z namenom, da bi je svet častio. Tretja skušnjava pa je takša, da bi v njoj grešio samo tisti človek, ki nema več dosta vere.

Hüdi duh je Zveličari priporočao, naj si žele i vzeme svetno imanje, zametavajoč Boga samoga. Zdaj je Kristuš hüdobca odürao: „Poberi se šatan!“

Dozdaj je Kristuš ostao miren, a gda šatan šče, da ga Kristuš molí, kak Boga, se razčemerí. Navuk za nas, da ostanemo mirni i potrpiamo če nas drugi žalijo, ali moremo pa odločno nastopiti, gda vidimo, ka drugi jemle čest Bogi.

Obredi bodo takši, kak lani 28. aug. Obed bomo meli na francuskom farofi, g. plebanoš iz Tigyja so nam obečali, da poskrbijo za to i nas z veseljom čakajo. Obed bo koštao 15 frankov za vsakoga; ki ga šče meti, naj mi javi na spodaj navedeni naslov do 12. marca. Ki idete z vlakom do Orleansa, mate auto-kar za Tigy ob pol sedmih zajtra i ob pol edenajstih predpoldnevom. Auto-kar je na desnoj strani stanice, kda vö pridete, velki kmično rdeči. Zveza je od vlaka i nazaj k vlaki v Orleansi jako dobra. Zato vam ne trbe nikaj po varaši bloditi i iskatí. Ki pa ščete priti v Tigy že večer, mate zadnji auto-kar okoli 4 vöre popodne ali nekaj malo kesnej. Samo mi morate javiti bar 8 dni naprej, ka vam poskrbim prenočišče. Prosim tudi domače, ki majo koga v départementi Loiret, Cher Loiret, Eure Loiret, naj njim javijo, či mogoče nemajo naročenih Novin, da je 19. marca sv. spoved v Tigy. Vsi domači pa mislite te den na nas v domačih cerkvah. Bog vas živi vse!

Moj naslov: Gutman Jožef, chez Mr. Aubry á Gidy par Chevilly (Loiret).

H. b. J. K.

Visokočastiti gospod!

Že dugi čas je od toga, ka sam Vam zadnjokrat pisao. Pa oprostite toj drevnosti, zakaj pripoznam, da sam dostakrat za volo nekše duševne nemarnosti odložo papir i svinčnik. Pri priliki mojega zadnjega dopüsta sam Vas šteo obiskati, pa mi je nazadnje čas zmenkao. Na zadnje dni so odložili den mojega izpita i sam že nikak nej mogočo priti dol.

Kak sam že omeno, sam v časi zadnjega dopüsta, napravio izpit z petoga razreda. Rezultat je nej bio Bog zna kaj lešče: trikrat 1, dvakrat 2, i trikrat 3 sam dobo. Jaz sam zadovolen i pravim: hvala Bogi! Zdaj se pripravlam za šesti razred. Oprostite, da skoro celo pismo napunim s predmetom moje osebe. Dosta bi Vam rad pisao od raznovrstni problemov, ali niti papir, niti okoščine mi ne dopuščajo toga. Zvün toga pa se vüparam v kratkom časi ednoga dopüsta i ta si pogučiva osebno. Če bo mogoče, bom naskori proso dopüst, zakaj srčno želo mam z gospodom Zorkom priti na dopüstí vküper. On, kak mi je včera naznано, pride v par dnevaj do-

Kulturni obzornik.

Izseljenski zbornik.
Ljubljana 1938., str. 138.

Lansko leto, dne 11. julija 1938, se je vršilo v Ljubljani v franciskanski dvorani ustanovno zasedanje Izseljenske zbornice. Navzoči so bili odlični zastopniki državne in cerkne oblasti. Družbo sv. Rafaela za Slovensko krajino je zastopal njen predsednik g. J. Klekl.

Izseljenska zbornica je bila za naš slovenski narod prepotrebna ustanova. Pred par dnevi je izšel njen prvi Izseljenski zbornik za leto 1938. Uredil ga je tajnik Rafaelove družbe v Ljubljani p. Kazimir Zakrajšek.

Kaj je izseljenska zbornica? Je „izseljenski parlament, kjer se združujejo na skupno delo za naše izseljenstvo vse občine in fare, naša društva, zveze, vse ustanove in vsa slovenska izseljenska društva, zveze, jednote v tujini. To je banovinski svet naše desete banovine.“ (str. 2).

Ta prvi letnik Izseljenskega zbornika vsebuje v glavnem opis ustanovitve slovenske izseljenske zbornice in njenega poslanstva (str. 7-40) ter seznam na-

mo i bom se mogočo paščiti, či ga še ščem doma dojtí. Tüdi hvala za Novine i Marijin List. Redno je dablam. Jako sam se v novejšem časi čüdivao, ka so se Novine začele oblačiti v obleko od Sinkiewiczza. Prav je tak, imitamur vse lejpo, da po tom tüdi samostojno kaj lepoga stvarimo. Tüdi jaz mam krasen predmet za edno povest, samo čakati morem i se vaditi, da dam izraz idejam. Pa tüdi primernejšega časa je potrebno k tomi.

Zasedanje banovinskoga sveta v Ljubljani

Preminoči tjedem se je vršilo zasedanje banovinskoga sveta dravske banovine v Ljubljani. Banski svet je kotriga pri ravnaji banovine s svojimi tanači. Dozdaj banski svet ne meo nikše druge pravice, kak samo naprej prinesti žele naroda g. bani. Ali kak je g. ban v svojem lepom, dugom govori naznано, za kratak čas dobimo široke samouprave i te se delokrog banskoga sveta razširi z vekšov oblastjov. Samo po sebi se razmi, da ta vekša oblast i te vekši delokrog zahteva tudi vekšo penezno podporo od strani države.

Ar je med zasedanjem banskoga sveta prišla žalostna vest, da so sv. Oca mrli, se je banski svet zbrao k sv. meši i molo za dušno blaženost pokojnoga

Ka se tiče mojega zdravja sam hvala Bogi lahko zadovolen Stanovanje prijetno v ednoj štiri hiš broječoj vesničkici. 6 nas je tü. Družbe najdem zadosta pri civilah i tüdi pri mojih sovojakih. Nevarnost je — le samo začasna. Jako me je užalostila novina, da ste prej betežni. Marija naj Vas ozdravi! Moje sočütjel Na svidenjel

Srčen pozdrav Vam pošila

Vam vdani

JERIČ IVAN.

Bojišče 26. VII. 1917.

Takše je junaštvo komunistov.

Predsednik komunistične Španije Azana, je v svojem listi „Vanguardia“ zapisao sledeće reči, z šterimi je navdüšavao narod, naj zgrabi orožje proti generali Franci: „Jaz pa ščem tüdi svojo krv prelíjati i korakati z vami. Či se bomo vsi borili do zadnjega, bo pravična stvar gotovo zmagala.“ Pa te Azana i drugi voditelje komu-

nistov so že davno spravili svoje družine na varno v Švico i v Francijo, sami pa za njimi pobegnoli z vkradnjénimi cerkvenimi i drugimi kinči, a siromaški narod pa püstili od lakote i mraza vmirati i bloditi po nedostopnih cestaj. Takše je komunističko junaštvo. Pa načiše niti biti ne more, ar ki Boga ne pozna, lübiti ne more.

Sovjetska Rusija.

Atentat na maršala Verošilova.

Na maršala Vorošilova je bio od strani višiši častnikov i uradnikov komisariata za obrambo pripravleni atentat, ki bi se naj izvršo na banketi, ki ga je Vorošilov priredo na čast maršali Budjeniji. Vorošilov pa je banket v zadnjem hipi odpuvedao. Mogo je pač nikaj izvohati od te zarote, zato so bili tüdi prizadeti častniki moskovske garnizije i uradniki njegovoga komisariata aretirani. Vorošilov sam je par vör vodo za-

slišanjanja, nato so je nadalüvali sodniki iz Lubjamke. V zvezi s tem je bilo aretirani že 100 višiši uradnikov i dva generala. Vorošilovo stanovanje so zastržili člani GPU, tej so prišli tüdi namesto uradnikov v njegov kabinet, član GPU je zamenjao tüdi osebnoga šofera Vorošilova. V zvezi s tem je bilo že več smrtni žrtev. Predvsem se je GPU vrgla za Židove, a sledkar je dobila iz Kremlja naročilo, naj njim prizanaša.

ših izseljenskih kolonij po svetu in državnih zastopstev v tujini (str. 63—137).

Nas zanimajo tu tiste strani zbornika, ki se tičejo našega prekmurskega izseljenstva.

G. Klekl je na zasedanju poročal o naših prekmurskih sezonskih delavcih. Opozoril je na neurejene razmere med našimi izseljenci v Franciji in Nemčiji. „V Franciji je raztresenih nešteto delavcev, ki imajo samo enega duhovnika, g. Camplina“ in se za tega je gmotno nezadostno preskrbljeno. „Predlagam, da se na vsak način pošlje tudi v Nemčijo in Francijo toliko duhovnikov, kolikor jih je potrebno, da bodo lahko vršili dušno pastirstvo med našim sezonskim delavstvom. Tam so mlada dekleta izpostavljena vsem nevarnostim, pa ni duhovnika, ki bi to mladino čuval na poti nedolžnosti in morale. Zato bi prosil, naj bi se poskrbelo tudi za stalne potovalne stroške tem duhovnikom, ki bi čuvali našo mladino“ (str. 33—34).

Izseljenski duhovnik v Argentini Janez Hladnik govori o Slovincih ob srebrnih vodah (str. 44—49). Na raznih mestih poroča tudi o prekmurskih izseljen-

cih v Buenos Airesu. Svoje središče imajo ti na Avellanedi. „Upravno ta del mesta ne spada pod Buenos Aires, ki je samoupravno mesto, temveč spada v provincijo Buenos Aires, dežansko pa je z Buenosom čisto strnjeno...“ Tu na Avellanedi se je koncentriralo Prekmurje in tako danes, če govorimo o Slovincih v Avellanedi, s to besedo mislimo predvsem na Prekmurce, ki tvorijo jedro avellanedskih Slovencev, čeprav ni drugih Slovencev tamkaj nič manj po številu, le da ne tvorijo nikake vzajemnosti“ (str. 45).

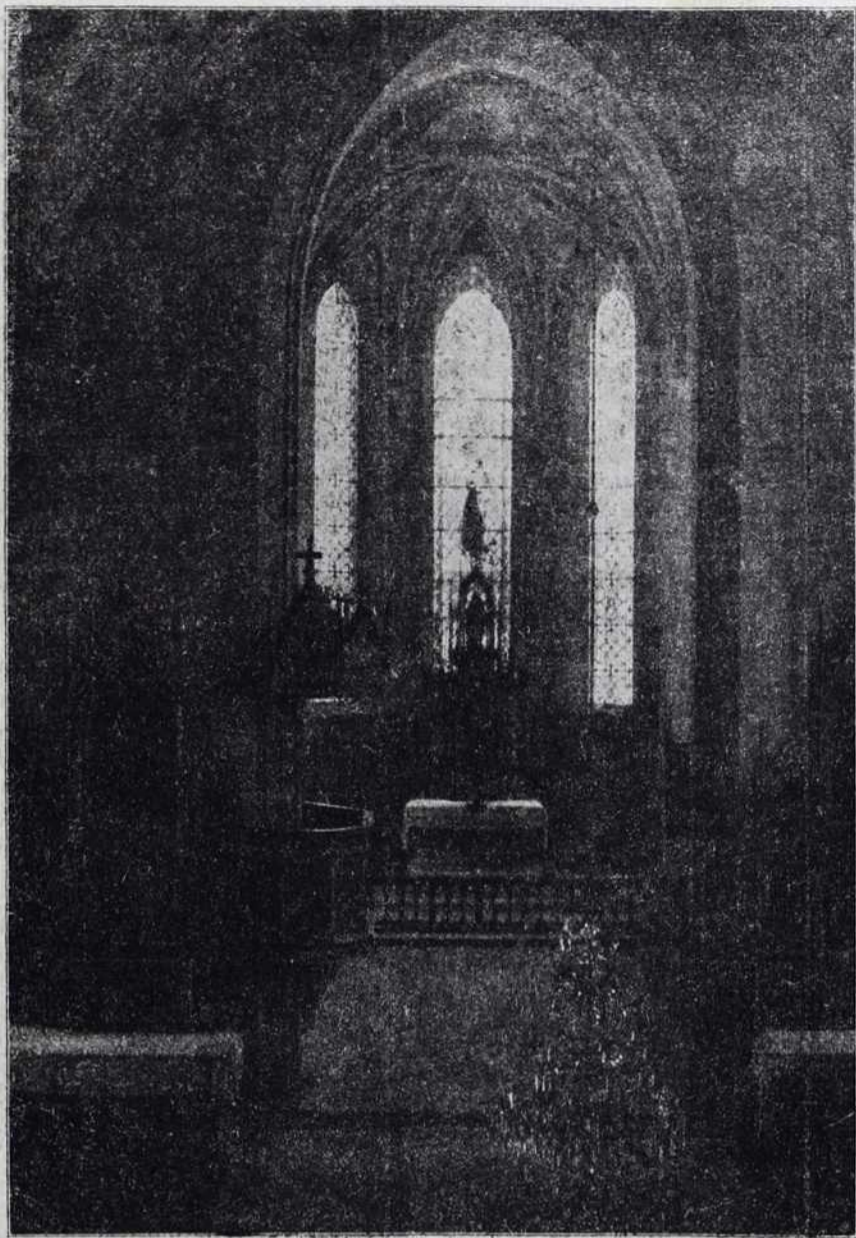
Kako to, da so se zbrali naši Prekmurci v takem številu na Avellanedi? Ker je tam blizu „dela za tisoče rok in se je stanovanje dobilo in se še danes dobi došta ceneje, ker so hiše precej zasilno zgrajene in nudijo prav malo udobnosti in morajo imeti v sebi nekaj več krščanske potrpežljivosti tisti, ki hočejo tamkaj živeti v miru s svojimi sostanovalci, zato je bilo mogoče našim blagim rojakom iz Slovenske krajine, ki so tako mirnega značaja, da so ostali in še danes vztrajajo tamkaj med babilonsko zmešnjavo vseh narodov sveta in v težkem industrij-

Misijon na Tišini.

Vsaki človek ma v svojem življenji gotove slovesne dogodke, šterih se z veseljem spominja i šteri so njemu v spodbudo, kda se jih spomni. Takši dogodek se je zvršil tudi pri nas na Tišini. Meli smo sv. misijon od 5. do 12. februara. Vodila sta ga soseda salezijanca gg. Vogrin

varovanci pristopilo k sv. Sveštvom i tak pokazalo, da tisti dobro vzgaja, šteri se poslužuje nadnaravnih pripomočkov. Vsa pohvala našemu učitelstvu!

Kak slovesno i goreče smo dokončali naš misijon kaže to, ka se je za časa sv. misijona prečistilo od 6 do 7 jezera ljudi

Notrašnjost tišinske cerkve, posvečene rojstvu Device Marije, v šteroj se je vršil sv. misijon.

Štefan i Lovrenčič Jožef, oba iz Martinščica. Z veseljem smo ga začnoli, navdušeno nadaljevali i slovesno dokončali. Z veseljem smo se punoštevno vdeleževali predg od večnih istin i splošnih navukov. Posamezni sloji so pa želno pričakovali svoje stanovske navuke. Vsa fara je kak najbogše opravila sv. spoved. Ne vemo, ka bi što izostao. Vsi so pa od svoje spovedi naprej vsaki den pristopali k sv. prečiščavanju. Tudi naše učitelstvo z prav malov izjemov je lepo s svojimi

i ka smo se vdeležili zadnji den v popolnom številu zadnjih predg i do 2 jezera duš prek rimske procesije. Kakšalepota, kakše navdušenje je bilo, to so svedočili nešteti rdeči plameni naših bakel, ki so nesli naše sklepe i naše molitve pred Vsemogočnoga.

Prosimo Boga, ka bi vsi stanovitni ostanoli do smrti i ka bi tudi vse fare Slov. Krajine, kda do mele misijon, nasledivale naše navdušenje i našo gorečnost. Naš zaključek so povzdig-

skem ozračju" (str. 46). Mnogo Prekmurcev, ki so se najprej naselili v Urugvaju, v Montevideo, so pozneje prišli na Avellanedo si iskat dela in kruha. V območju Avellanede je kakih 1500 Slovencev, raztresenih daleč na okoli. Blizu središča jih je kakih 500. Od teh je polovica Prekmurcev. V središču samem je prekmurški element v pretežni večini. Ravno v prekmurških izseljencih ima g. Hladnik veliko pomoč pri svojem težkem delu. Sam pravi: „Med pomembnejšimi osebami ayežanedskega slovenskega življenja so zlasti Ūtroša, pri katerem je sedaj glavno zbirališče, Ivanič, Balazic, Žlebič, Oslaj, Kreslin, Preininger. Kot organizatorja sta pridno delovala oba brata Laha, izobražena fanta, ki pa imata svoje delo preveč oddaljeno in se sedaj manj moreta zrtvovati. Največ spretnosti v društvenem delu ima Martin Kustec" (str. 46). Sama naša imena. Služba božja na Avellanedi se vrši vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu.

Omahen Franc podaja pregled našega izseljevanja v letih 1936—1937 (str. 53—62) in sicer za vso Jugoslavijo. Iz statističnih podatkov je razvidno, da

je v naši državi najbolj „izseljenska“ ravno dravska banovina in v tej — Slovenska Krajina. Skoraj tretjino vsega jugoslovanskega izseljenstva daje Slovenija, lahko bi rekli — Slovenska Krajina. Statistika v zborniku namreč navaja, da se je leta 1937 izselilo v kontinentalne države 6 865 izseljencev iz Slovenije. Borza dela v Soboti pa je v letu 1937 posredovala v Franciji in Nemčiji delo 5 236 izseljencev — to je skoraj 80% vsega izseljenstva iz dravske banovine!

Toliko o tem izseljenskem zborniku. Vidimo, da se v njem zrcalijo tudi razmere med našimi prekmurškimi izseljenci. Upajmo, da bodo prihodnji zborniki izseljenske zbornice tudi v tem oziru še bogatejši in izčrpnější.

Priporočamo, da si nabavi ta zbornik vsak, komur je vsaj nekoliko mar usoda naših številnih bratov in sester širom sveta. Iz njega bo spoznal, kako obširno je to vprašanje in kako pereče za slovenski narod ter kako je potrebno, da vsak po svojih močeh sodeluje pri tem važnem delu.

Zbornik stane 20 din in se dobi pri izseljenski zbornici v Ljubljani.

noli visiki gostje: g. dr. Bratina z gospov, naš srezki načelnik, potem naš poslanec g. Bajlec, g. Kerec i g. Casar iz Sobotice. Ome-

Prisrčen sprejem dr. Korošca, častnoga meščana ljubljanskega mesta v slovenskoj prestolici.

Voditeo slovenskoga naroda dr. Anton Korošec je 19. febr. prvič prišeo v Ljubljano po decemberskih volitvah. Čeravno njegov prihod ne bio napovedani, je vendar dr. Korošca počakalo na postaji i pred njov nad jezero ljudi iz vseh stanov. Ljubljana je pokazala, kak ceni preizkušena voditela Slovincov. Na postaji ga je prvi pozdravo ban g. dr.

njeni gospodje so meli delavsko spravišče na Tišini pred zaključkom misijona i so se nato vdeležili procesije.

Marko Natlačen, zatem ljubljanski župan dr. Juro Adlešič, njegova gospa je poklonila dr. Korošci krasen šopek cvetja. Na postaji je dr. Korošca čakalo več poslancov, kanonik Klinar i zastopniki raznih društev, ki so ga navdušeno pozdravili. V ponedeljek so dr. Korošci izročili znake častnoga meščanstva mesta Ljubljane. Mestni svet ga je najpre pred časom izvolio za častnoga meščana.

Nova vlada na Madjarskom.

Kratkoga življenja je bila prvoga praktičnoga katoličanskoga ministerskoga predsednika, dr. Imrédyja vlada. Na njegovo mesto je stopo grof Teleky. Na Vogrskom jako močno narašča narodni socializem, te je vrgo Imrédyja. Zmislili so

na njega, da ne čistokrven Madjar, ar je pred okoli sto leti bila njegova babica židovka. Narodni socialisti najpre ne vidijo radi židovov. A to vse je samo izgovor, da vržejo dobrega katoličanca iz vlade i dobijo v novoj vladi vekši vpliv.

Glasi iz Slovenske Krajine.

Ob svojoj šestdesetletnici je poslao Mencigar Franc, naš stalen naročnik iz D. Slaveč, 20 Din. na Dom sv. Franciška i 10 Din. na misijon g. Kereca. Gda se našemi 20 letnomi naročniki prav toplo zahvalimo za poslana dare, njemu želimo, naj ga za 60 letnico dober Bog v obilnosti blagoslovi.

Na misijon g. Kereca so poslali v dinaraj: Mencigar Franc, D. Slaveči, 10, Horvat Agneška i Jožef iz Francije 10, Felbar Franc, Renkovi, z Francije 26-25, Sukič Ana z Francije 20 Din. — Bog povrni. Penez odposlan potom sal. družbe g. misijonari.

Bogato naročnino v zneski 100 din. nam je poslao g. primarij dr. S. Brandieu iz Sobotice. Bog povrni!

Na podporo Novin je poslala Horvat Ana z Pariza 10 50 din. Bog plačaj.

Zagiftati se je šteo Čeke Ludvik iz Dugoveških Goric febr. 15. na Hotizi. Spio je esenc, a gda ga je jako peklo v želodci, je kričao za pomoč i rešili so ga smrti. Čeke je zet kolonista Papeža na Gredaj. Samomor je šteo zato zvršiti, ka ga je test prej zgono.

Strehovci. Sin našega občinskoga starešina i mlatilničara, g. Gerencer Jožefa, Jožek, je skleno sv. hižni zakon v nedelo, 19. t. m. v Tūrniškoj cerkvi. Za ženo si je vzeo mladenko Zadavec Ano iz Nedelice. Na njegovom domi je bilo gostovanje v nedelo, štero je minolo v ponedeljek v jako velikom veselju i od vnogo obiskani gostov. Jožek, zapušto si nas! Posebno veselje si nam delao v mlatidev s svojov mlatilnicov s samovozačom. Zdaj Ti pa želemo puno blagoslova i veselja v tom novom mestu. Posebno pa da živeš po vzgledi sv. Družine.

Vse tiste širitele, ki so dobili več januarskih Marijinih listov, kak majo naročnikov, prosimo, naj višešnje liste nemudoma pošlejo na uredništvo v Črensovc, ar je na drugih krajih prosijo.

Sobota. Smrtna kosa. Preminoči petek so k večnomi počitki položili go. Števančec Janke, ženo g. Števančec Ludvika, krojaškoga majstra v Soboti. Na zadnoj poti jo je sprevidilo vnogo naroda. Naj počiva v miru! Preostali naše sožalje. — Ka bo z Kolodvorskoj vavlicov? Lan-

ZAHVALA.

Ob prebridki izgubi moje nad vse ljublene žene, gospe

Števančec Janke

se tem potom najlepše zahvalijem vsem, ki so pokojnico v tak velkom številu sprevidili k zadnjemu počitku, darovali vence i cvetje, meni izražali sožalje i me tolažili v teh težkih dnevaj.

M. Sobotica, 17. febr. 1939.

Zaljujoči mož

Števančec Ludvik

ZAHVALA.

Za mnoge izraze sožalje, katere smo prejeli ob izgubi našega predragega moža, oziroma očeta

Balkanji Ernesta

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujem.

Dol. Lendava, meseca febr.

Žalujoča družina.

Ali veste, kako?...

Dasi se o zavarovanju „Karitas“ mnogo govori in piše, je v kljub temu mnogo ljudi, ki se ne vedo, kako se lahko pri njej zavarujejo. Ali vi veste, kako? Morda tudi ne. Poslušajte! Pri „Karitas“ se lahko zavaruje vsak človek od sedmega do osemdesetega leta starosti. Obrniti se mora na zastopnika „Karitas“, ki ga ima skoraj vsaka župnija, ali na vodstvo „Karitas“ v Mariboru, Orožnova u. 8. Ob sklenitvi zavarovanja se izpolni ponudba, ki jo zavarovanec podpiše, obenem pa plača 10 ali 20 Din. sprejemnine. Mesečne premije zavarovanec sam določi. Najmanjša je 5 Din., največja pa 75 Din. Vsa potrebna pojasnila in navodila dajo zastopniki, oziroma vodstvo. ... Zdad na koncu pustnih dni pomislimo, koliko so ljudje izdali za zabave. Od tega niso imeli nobene prave koristi. Kar pa izdamo za zavarovanje, to bo celim družinam v veliko korist. ... Glavna zastopnika za Slovensko krajino sta ga Jožica Skalar v M. Soboti in Zver Jožef, tajnik posojilnice v Črensovcih.

VCEPLENO TRSJE (stolne i vinske sorte) z korenjom oda TROJOK Stanislav, Lendavske gorice hšt. 416.

Žalostna zgodba dva mladoletniva brata iz Hrvatskoga.

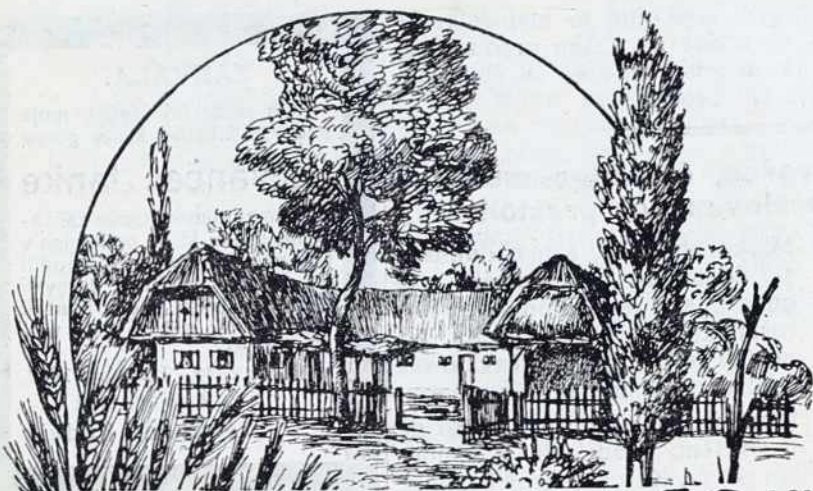
Pred dnevi je orožništvo iz Jesenic prijalo dva dečka, ki sta bila vse raztrganiva i sta hodila od hiše do hiše prosjačti. Orožnikom sta izpovedala, da sta i brata isto iz Zagreba i da jih je doma 21 dece, šteri živejo v največšem pomenkanju. Oča je invalid i dobi mesečno 600 Din. podpore, štero vse zapije, deca i mati so pa prepriščeni cesti i lakoti. Mati tudi more prositi po hišaj, da njeva najmenša bratja i sestre prehrani i da ne prejdejo od lakote. Njiva dva, eden je 12 let, drugi pa 15 let star, pa sta prisiljeniva oditi od doma, ar ka mati naprosi okoli po hišaj, komaj zadostuje maloj dečici. Orožnikom sta se dečka smilila i jiva so gnali na stanico, gde so jiva nasitili i oblekli, potom pa po železnici spravili nazaj v Zagreb.

Službena naznanila

Enodnevní tečaj o trsní rezi v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtak, dne 2. marca 1939. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal od 8 do 12 in od 14 do 18 ure. Za hrano in prenočišče skrbe tečajniki sami.

Cepleno trsje raznovrstne sorte se kupi ugodno pri FRANCU SERŠEN v VERŽEJU, banovinsko odobreni trsnici. Cena po dogovoru.

Proda se mlatilnica Marschal 4. HP. 42. KOBILJE.

„HIZICKI DOMAGOJ“

Krampač Ana, Ferme du Thuilly. Preč. g. urednik! Pošilam vam vno go najlepših pozdravov i vam naznamim, da sam znova spremenila mesto. Pozdrave pošilam celoj Slovenskoj Krajini.

Lazar Štefan i žena, Deull, Francija. V imeni dragoga Jezusa, Vas lepo pozdravlja s ženov, častiti gospod urednik i se vam iz srca lepo zahvaliva na rednom pošiljanji Novin ino Marijinoga lista, šteroga redno dobivava vsako soboto ali gvušno v nedelo. Sva poslala naročnine za 1939. leto. 108.50 Din. ka je više, pa pošlite na misijon gospoda Kereca. V imeni dragoga Jezusa Vas še lepo pozdraviva i vse ki se tak težko trüдите s temi listi, šteri so nam na tak veliko veselje i na veliki hasek za nas vse, ki smo v tujini.

Varga Steve i žena Ana, Willoughby, N. Amerika iz Strehovec. Preč. g. urednik! Najlepše vas pozdraviva i vam želeva lübo zdravje, ka bi se mogli brigati za nas izseljence i nam z vašimi listi kazati pot k Bogi.

Magdič Jožef á Lanaoul. V imeni Jezusovom vas pozdravljam g. urednik i vam želim zdravje i vse dobro. Bog vas ohrani še vno go let, da bi vrejüvali naše kršćanske liste. Dosegamoo sam je šteo pri izseljenci Tkalec Ivani,

Navodila

jugoslovenskim izseljencom v Franciji.

10) Obnavljanje delavskih legitimacij.

Vsaki naš delavec v Franciji mora zvün svojega jugoslovenskoga potnoga lista meti v redi tüdi francosko delavsko legitimacijo, (carte d' identitè) ki

zdaj postanem sam naročnik. V Novinah najdem novice od svojega rojstnoga kraja, šteroga sam mogoee zapüstiti. Šče ednok vas prav lepo pozdravim. Z menov vas pozdravijo tüdi Ivan Tkalec i dve izseljenki iz G. Lendave.

Matjašec Ana á Esnes. Prečastiti g. urednik, po dugom časi se vam oglašam. Najlepše vas pozdravljam i vam želim zdravje i veselje v novom leti, da bi nam mogli vrejüvati naše liste, ki so nam izseljencom veliko veselje i tolažba v hladnoj tujini.

Hozjan Katarina, Borney, iz Hotize. V Jezusovom imeni vas najlepše pozdravljam kak tüdi hotižko faro z g. dühovnikom, starše, brate i sestre, šteri smo po sveti raztepeni. Novine i Marijin list redno dobivam. Tej listi me jako razveselijo i okrepijo v tujini. Višek naročnine je za misijon g. Kereca.

Jug Cirenija, Chine Shanghai. Najlepše se zahvalüjem za pošiljanje Novin i Marijinoga lista, štere sam dobivala v Japonsko. Težko mi je bilo zapüstiti uboge Japončke, šterim sam se že privadila. Zdaj sam premešćena na Kitajsko i se moram Kitajščine vćiti. Pod pokorščinov predstojništva za rešenje düš rada vse žrtve prenašam i je darüjem lübomi Zveličari. (Pismo domačim v Gederovce).

njemi omogoča neovirano bivanje i delanje v Franciji.

Svojo prvo delavsko legitimacijo vsaki naš delavec dobi na podlagi svoje prve delavne pogodbe. Vrednost te legitimacije poteče za industrijske i poledelske delavce po trej letaj, dokeč je vrednost prve delavske karte za šumske i sezonske delavce vsikdar omejena po trajanju njihove delovne pogodbe.

Kako sodi Francoz o zakonu z inozemci.

Veliko naših se v Franciji poroči. Ne samo, da se poročajo med sabo, ampak v zakon stopajo tüdi z Francozi samimi. Vendar to nikakor ne priporočljivo, že zato ker obvezni civilni zakon v Franciji ni načelno neolčljiv in se razporoka dovoli večkrat iz nevelikih vzrokov, vsaj po naši sodbi, kakor tüdi po sodbi mnogege francoskega tiska. — So pa razen tega še globlji vzroki, ki odsvetujejo tako poroko: veliko teh je navedel eden Francoz v pismu našem izseljenskemu duhovniku. Naj jih naši izseljenci resno premislijo:

„Mi nimamo osebno ničesar proti temu mlademu dekletu (slovenskemu); ni naredila na nas slabega vtisa. Vendar vam ne bom skrival, gospod župnik, da nam ta nameravani zakon moga brata povzroča bolečino radi različne narodnosti. In v tem ne smete videti nobenega skritega napada na Vašo junaško domovino, daleč od tega. Vendar boste takoj razumeli naše razloge.

Moja sestra mi je rekla, da ste Vi sami, ko ste bili pri nas na obisku, opozorili gospodično

Postopek pri obnavljanji vrednosti, to je pri podalšavanji delavčeve legitimacije za industrijske, poledelske i šumske delavce je sledeći: da naš delavec lejko obnovi svojo delavsko legitimacijo, mora dobiti od svojega delodajalca potrdilo o zaposlitvi v dvema vednakima izvodom, obeh overjenih od strani občine ali policijskoga komisarijata (certificat d' embauchage, établi en deux exemplaires et légalisés par le Commissariat de police ou de la Mairie). Ta dva izvoda delovnoga potrdila mora delavec priložiti svojoj pismenoj prošnji Ministrstvu dela, napisanoj na takšem papiri (papier timbré) od 5.40 Fr. Tisti naši delavci, ki živejo i delajo v Parizi ali v département-i Seine, morajo svojo prošnjo poslati na naslov: Ministère du Travail, 391 rue de Vaugirard á Paris.

Vsi ostali naši delavci, ki živejo i delajo v drügi départementih Francije, morajo svoje prošnje za obnovitev delavske legitimacije poslati na „Office départemental du placement“ pri prefekturi départementa.

Zvün omenjenih potrdil o zaposlitvi mora vsaki delavec svojoj prošnji priložiti vsa potrdila o zaposlitvi pri vseh svojih prejšnjih delodajalcih, a zlasti tisto potrdilo, da je v redi skončao svojo prvo delavno pogodbo.

Spreminjanje stroke ne dovoljeno brez predhodnoga odobrenja francoskoga Ministrstva dela. To pomeni, ka se n. pr. poledelski ali šumski delavec ne sme zaposliti v kakšemkoli deli industrijske narave. A pri tom naši delavci morajo znati, da se v Franciji vsako delo, štero ne poledelsko ali šumsko, ma za industrijsko.

Sprememba stroke brez odobrenja ma za posledico odlok francoskih pristojnih oblasti v izgoni dotičnoga delavca iz Francije. Ta strogost se razlaga z dejstvom, da v Franciji zdaj neso potrebni inozemski industrijski delavci, nego samo poledelski, šumski i sezonski.

Vendar se naši industrijski delavci lejko zaposlijo pri deli industrijske narave v šumi, n. pr. pri podiranji debel, tesanji železniških prećnic, deli na žagi itd. i pri tom obdržijo svojo industrijsko legitimacijo.

Našim šumskim delavcom, ki so v redi skončali svojo prvo delavno pogodbo, je dovoljeno, da so ešće nadale zaposleni pri šumskom deli v Franciji. Ar pa je vrednost njihove delavske legitimacije (carte d' identitè) ome-

Tudi poznam ljudi, ki so poročeni s tujkama, Poljakinjami, pa jih ne pustijo, da bi obiskale svoje domovini, in to iz većih razlogov; večkrat se bojijo, da se potem več ne bi vrnile v Francijo.

Ako se pa kdo poroči s Francozinjo, pa magari je od severa ali vzhoda Francije, ima vedno priliko, da pogleda, kaj se doma dogaja.

Končno so v zadnjem času zakonske določbe vlade Daladier precej otežćile zakone s tujci. Žalibog moj brat ne upošteva zadosti vsega tega. Pa vendar, kako zelo vsi želimo, da bi bil srećen in da se pozneje ne bi kesal . . .

Krasen uspeh izseljenskoga odposlanstva v Parizu.

Mužar Josip iz Radme vasi, občina Vivodina, srez Jastrebarski, je delal v Franciji. Najprej pri istem gospodarju kot njegov sestra Helena, potem pa pri drugem, ki mu ni hotel plaćati niti skandaloznega zaslužka 100 Fr. mesečno, celo „tuće ga i gladan je i gol“, kakor je javila njegova sestra na Izseljenski komisarijat

jena po trajanju njihove prve delavne pogodbe, zato je neobhodno potrebno, da v svrhu podugšanja te legitimacije dobijo od svojega dotadašnjega ali novoga delodajalca dve vednakivi potrdili od nove zaposlitve i da se na to v vsem ravnajo po gornjih navodilaj za industrijske i poledelske delavce.

Posebi se priporaa našim šumskim delavcom, da v niednom slućaji ne podpisüjajo nove delavne pogodbe, ar za podugšanje njihove delavske legitimacije — zvün svedoćanstva od dovršene prve delavne pogodbe i našega potnoga lista, šteri more biti vredni — zadostüjeta omenjenivi dve potrdili v novoj zaposlitvi.

Opomina se naše sezonske poledelske delavce, t. j. tiste, ki prihajajo z šestmesečnov delavnog pogodbog izklüčno zavolo obdelüvanja sladkorne repe — da se po konćanoj svojoj delavnog pogodbi morajo vrniti domo, ar je izklüćena vsaka možnost za podugšanje njihovoga bivanja i dela v Franciji.

Poštüj oćo i mater.

Ćepoglednemo v denenešnji moderni svet i ćtremo svetovno časopisje, vidimo, da se skoro povsedi najbolje gazi štrta boža zapoved. Ka je tomi vzrok? Vzroki so različni, a najglavnejši vzrok je pa slaba vzgoja i slab vzgled starišov. V te način napišemo par žalostni slućajov, ki so se dogodili pri nas.

1. Edno kesno večer je mati poslala svojo 10 letno deklinico v krćmo po vino, rekši njej: „Oća te zbije, će ne bude vina“. Deklinica na pol bosa i slabo oblećena je bežala daleć na konec veši v krćmo po vino. Trepetajoć od mraza, prinese vino. Oća je med tem že pijan prišeo domo iz dela i je zaćeo ženo obdelavati z grdimi rećmi. Deklinica dene pred njega vino i odide na tihoma v postelo, se pokrije, da naj ne ćuje oćine psovke. Mati vñni na pragi, deklinica pa v posteli se joćeta.

Pošila jivi od doma v svet, naj ideta i naj delata kak on. Mati i hćerka si na drügi den premišlavata, ka bi naj vćinole, da bi se ognole toga vekivećnoga pekla. Nato deklinica pravi: „Draga mama, mi se vćimo v šoli „Poštüj oćo i mater“, kak morem poštüvati jes oćo, gda skoro vsakši večer pride domo pijan, kesno v noć preklinja, naj preganja, nemave niti falajćek krüha doma, jes ne obüтели i ne gvanta,

trepetajoć od mraza morem daleć v ves iti po vino, vse zapije, ka slüzi i šće vi njemi morete dati od trdo zasluženoga pranja“. Na tihoma je šepetala te reći materi, štera jo je z skuznatimi oćmi poslüšala.

2. Edno nedelo popoldne pravi oća svojemi dvanajstletnomi sini, ki hodi v gimnazijo, da se naj vći, da bude ž njega tüdi ednok eden gospod. Sinećek se je ne šteo vćiti i bi rad šo z starišoma. Zato pravi, draga mama, tüdi jes bi rad šo z vama! Mati njemi odgovori, da v krćmo na ples on nesmi iti, njiva ideta ta. Sinećek pravi, da naj nedeta v krćmo, nego na sprehod. Zdaj se oglasi oća i pravi: Znamkar bodeva ta šla, kama miva šćeva. Ti ostani doma. — Sinećek vidi, da zobston prosi stariša, zato je samo žalostno poveso svojo glavo i se jokao. Gda sta stariša že odišla, si je sinećek zmislo na staro arendaškinjo, ki je bila v njihovoj hiši i ki je jako dobra ženska, da bude šo k njej. Gda je dećek prišo k njej, ga je starka pitala, ka pa oća i mati sta ne doma? Dećko odgovori, da sta odišla na ples. Nato njemi starka pravi, da bude njemi nekaj pripovedavala, ka naj tüdi svojim starišom pove.

„Tüdi jes sam mela štiri dece, štere sva z pokojnim ajtekom po nedelaj hišo zaprla i sva odišla ednok v krćmo drügoć pa v kavarno. I zdaj, gda so moja deca že dorasla i so na svoji perotaj, me nieden nešće obiskati, ka bi mi pomagao na stara leta“. Sinećek si je to pripovidavanje jako k srci vseo i je na drügi den pripovedavao svojim starišom, ki so ga pa več ne pustili k arendaškinji i so njemi moćno zagrozili, da će ešće ednok prestopi prag arendaškinje, gda njiva ta v krćmi ali gdekol, te njemi že pokažeta.

To sta samo dva dogodka, šteriva posvedoćita, da so stariše sami krivi, ka se krši štrta boža zapoved. Stariš, davaj dober vzgled deteti, to ti je prva dužnost.

Slovenski delavci!

Vsi v Franciji živeći Slovenci, za vse informacije gledi

potovaja v domovino

se obrnite na edino jugoslovensko

agencijo „PUTNIK“

18. rue de la Michodière, PARIS II. Vozne karte po najnižjih cenah! Menjamo denar po najboljšem kurzu! Dopisujemo v slovenščini!

je pa patron priznal, da dolguje svojemu bivšem delavcu še več tisoć frankov. Sedaj pa je prišla bomba: Odposlanstvo se je obrnilo naravnost na francosko Ministrstvo v znani ulici Vaugirard v Parizu, naj to sumljivo zadevo preišće. Da res, kmalu potem je Odposlanstvo v skrbno zapećatenem pismu dobilo od gospoda P. André á Aubry le Panthou (Orne) krasno vsoto: 13.835 Fr. s prošnjo, da to pošlje g. Mužar; kar se je takoj zgodilo. Borba je trajala skoraj eno leto: od 10. febr. 1938 do 21. jan. 1939; toćno 20 pisem je šlo na prej omenjene naslove; zraven tega še posebni telefonski razgovor z Ministrstvom.

To je eden izmed mnogih tovrstnih uspehov našega Izseljenskoga Odposlanstva v Parizu. Naši delavci v Franciji se tega dobro zavedajo in se z najvećjim zaupanjem obraćajo na Izseljensko Odposlanstvo, o ćemer prićajo mnogi tisoći njihovih pisem vsako leto.

Mi ćestitamo našem Izseljenskemu Odposlanstvu in le želimo, da ta socialna ustanova, neobhodno potrebna našim delavcem, najde ćim več podpore na merodajnih mestih.